

ПЕРЕГОВОРІ В СПРАВІ ЧОРНОМОРСЬКОЇ ФЛОТИ НЕ УВІНЧАЛИСЯ УСПІХОМ

Київ (УНІАР). — Чергова рунда українсько-російських переговорів у справі Чорноморської флотії закінчилася безрезультатно. Про це повідомлено під час традиційної короткої зустрічі з українськими та закордонними журналістами у пресцентрі Міністерства Закордонних Справ України. У короткій зустрічі представники преси взяли участь голова Національного комітету з питань роззброєння, заступник міністра закордонних справ України Борис Тарасюк і начальник Управління Військово-Морських Сил України контр-адмірал Ілля Півненко. На жодне з питань, що обговорювалися, сторонам не вдалося знайти взаємоприйнятних рішень. У ході переговорів з'ясувалося, що делегати по різному трактують суть питання роззброєння. Леонідом Кравчуком і Борисом Слішчиним про майбутню флотію, Росія вважає, що головним завданням перехідного періоду, вирішеного в Ялті до кінця 1995 року, є забезпечення бойовою функціонування Чорноморської військової флотії (ЧМФФ), як цілісної стратегічної одиниці для захисту південних кордонів не тільки Росії та України а й всіх держав СНД. Україна ж розглядає

Створено нове незалежне агентство „УНІАН“

Київ (УНІАР). — Тут минулої п'ятниці, 16-го жовтня відбулися Установчі збори Українського Незалежного Інформаційного Агентства (УНІАН). Збори затвердили статут агентства, вибрали керівництво та контрольний комітет. УНІАН є міжнародною громадською організацією, що покликана сприяти ширшому контакту між журналістами України і по-

за її межами. Діяльність УНІАН відома від втручання політичних партій, громадських та релігійних організацій.

Серед головних завдань УНІАН — організація постійно діючого національного прес-клубу і будівництво інформаційних мереж, та розповсюдження інформації про Україну в світі.

Б. Клінтон зустрівся з представниками етнічних груп

Кандидат на президента Демократичної партії губернатор Білл Клінтон зустрівся в Міннеаполісі з представниками найбільш численних етнічних груп у США на окремій конференції, яку скликав після того як публічно скритикував президента Джорджа Буша за його закордонну політику. На зустрічі стояли від імені: Чарльз Сантаного, директор етнічних справ у Демократичній партії, Олександр Баєвський, головний касир УНС, Юліан Куєв, голова організації Українців за Клінтон, Домінік Діфріско, голова стільного громадського комітету в Чикаго, Антоні Перайда, голова Хорватско-американської асоціації, Адриан Кармачик, спеціальний радник президента Американської федерації праці і Конгресу індустріальних організацій, Стенлі Балзек, заступник голови Литовсько-американської ради і Крістофер С. Гейлен, заступник політичного директора для вибору Клінтон-Гора в 1992 році.

Виказуються дві картини

українізації

Миколаїв (УНІАР). — Тут на сесії Обласної та Миколаївської Рад народних депутатів впродовж двох днів відбулися вибори до незалежності України, проти державної символіки та мови.

У виступах депутатів Миколаївської Ради Анастасія Компанія, Володимир Скрабіна та депутата Обласної

Ради Людмила Чудайко відзначили, що Миколаївщина ніколи не належала Україні, а була особливим регіоном. «Нам не треба ні українського прапора, ні державної мови». Незважаючи на обурення частини депутатів, голова Миколаївської Ради Юрій Сандюк та голова Обласної Ради Іван Грицько не лише не засудили їх виступи, а й намагалися їх виправдати, посилаючися на свободу слова.

Провід місцевого Руху схвалив заяву, в якій відзначено, що за рік незалежності Миколаївська Обласна Рада не тільки не виросла політично, але й стала гальмом на шляху демократичного поступу. У разі, якщо депутати не вибачаться публічно за образ державного прапора, провід Миколаївського Руху пропонує органам юстиції позбавити цих депутатів українського громадянства. Миколаївський Рух вимагає також проведення назвичайних виборів Миколаївської та Обласної Рад.

Натомість Рівненщина переходить на державну мову згідно з рішенням обласної державної адміністрації. Відтоді сінця наступного року українською мовою вестимуться урядові листування, банкові й поштові операції, проєкти й бухгалтерська документація та реклама.

Державною мовою писатимуть курсові й дипломні праці студенти вищих навчальних і технічних закладів. Українською писатимуться вивіски, таблички, щитки, шляхові позначки. У жовтні-листопаді буде проведено атестацію української мови керівників усіх рівнів.

Б. Клінтон намагається зберегти перевагу над Дж. Бушем

Литтл Рок, Арк. — Кандидат Демократичної партії на президента ЗСА Білл Клінтон вирушив у середу, 21-го жовтня, в триденну поїздку по містах американського заходу. Напередодні він повернувся з Чикаго і Міннеаполісу.

Перед початком нового турне кандидат демократів виступив у рідному місті Аркенсе. Губернатор сказав, що ці дні він має намір приділяти багато часу обговоренню своїх економічних планів. Клінтон підкреслює, що він не спочиває на лаврах, а готовий у боротьбі довести свою перевагу над Бушем до переможного кінця. Останні опитування громадської думки показали, що кандидат демократів на 10—15 відсотків випереджає суперника-республіканця.

У розмові з журналістами Клінтон повторив, що не збирається піднімати питання про середню класу. «Хочу підкреслити це раз, щоб ви мали намір робити в чому мені об'єктивують республіканці», — сказав губернатор. — Я не буду

підносити податки родинам середньої класи». Клінтон тричі повторив цю фразу. Під час поїздки по західних степах Клінтон зосередив увагу на темах економіки і на тому, як мінявся добробут середньої класи країни за останні 12 років, тобто за роки правління республіканців.

Не зважаючи на лідерство Клінтона, Джордж Буш має надію на успішний результат виборчої кампанії. В інтерв'ю каналів телебачення «Фокс» Президент сказав: «Я впевнений, що виграв на виборах». Звертаючись до виборців, він закликав їх не вірити тим, хто проводить опитування громадської думки. «Поверте мені, — сказав Президент, — все вирішиться в останні два тижні». У середу Дж. Буш продовжав подорож на поїзді, який називається «Дух Америки», і зупинявся в містах Південної і Північної Кароліни.

Тим часом незалежний кандидат Росс Перо об'єктивно зменшує темп своєї кампанії. Цього тижня він тричі з'являвся на екранах.

У СВІТІ

В ОСТАННІ ДНІ боснійці дістали нові підстави побоюватися, що хорвати можуть досягнути мирної угоди з сербами і без участі слов'ян-мусульман поділити територію республіки. Хорватська командувачня відвела свої війська з міста Босанський Брод з метою для того, щоб уникнути великого артилерійського обстрілу. Сербії, цілком, мовляв, несподобало, зайняли залишене хорватами місто. Тепер боснійці вважають, що відхід хорватів було спливаюно раніше, тобто він був вислідом якоегось таємного домовлення. Тим часом війна в Боснії продовжується. В середу, 21-го жовтня, через сильний артилерійський обстріл на сараєвське летовище не змогли сісти американський і канадський транспортні літаки з харчами і медикаментами. Вони змушені були повернутися на свої бази.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ООН Бутрос Бутрос-Галі затвердив угоду з Іраком, згідно з якою відновиться гуманітарна допомога для цієї країни. Ця загальний обсяг у грошовому вимірі — 200 міль. дол. Половину цієї суми буде призначено для курдів на півночі Іраку, які і наближенням зими гостро потребують харчів і медикаментів.

НІМЕЦЬКИЙ БУНДЕСБАНК готується зменшити відсоткову контову ставку, чого давно домагалися З'єднані Штати і члени Європейської спільноти. Дотепер ставка Бундесбанку була найвищою в Європі. Англіїці вважають, німецьку банківську політику однією з головних причин зниження курсу фунту стерлінгу. Представники Бундесбанку досі стверджували, що домовлення між ними і Банком Англії не передбачає узгодження контових ставок.

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ Франсуа Миттеран заявив на засіданні кабінету міністрів, що З'єднані Штати пішли на деякі поступки під час останніх переговорів з Європейською спільнотою в ділянці політики щодо фермерів. Відомо, що Франція має найбільш розвинуте сільське господарство в Західній Європі. Французькі фермери виступили проти будь-якої зміни у порядку державного субсидування. ЗСА вимагає від Франції, щоб урядовою допомогою місцевим фермерам було зменшено. У конфлікті між ЗСА і Францією на боці Парижу виступив Бонн.

ВСІ БАНКИ ПІВНІЧНОЇ Кореї припинили використання американських доларів у зовнішньоекономічних операціях. Центральний державний корейський банк пропонує перейти на японські сині, швейцарські франки і німецькі марки. У відсутності доларів північнокорейські власті звинувачують ЗСА, які нібито забороняють використання своєї національної валюти в країнах, що, як і Північна Корея, входять до спеціального «чорного списку». Однак справжня причина — в неефективному господарюванні, катастрофічному зменшенні всіх зовнішньоторгівельних операцій.

ПРЕЗИДЕНТ ПЕРУ Альберто Фугіморі заявив, що у вільні добрі організовані об'єкти вдалося арештувати 90 відсотків членів керівництва марксистсько-маоїстської терористичної організації, «Сюачо стежка». Вирішальним ударом, що його зазнали терористи, був арешт члена політбюро «Сюачо стежки» Марти Ватай. Шкаво, що гримом найважливішими формуваннями комуністичних бандитів керували жінки: Марта Ватай, Тереса Дуран Араго і Мергі Клавом Пералта. Останні двоє, а також член ЦК «Сюачо стежки» Оскар Альберто Рамірес Дуран, ще перебувають на волі і лідери побоюються, що вони можуть створити новий апарат керівництва бандитським підпіллям.

У ФРАНЦІЇ ЗА ОСТАННІ два місяці заарештовано 700 російських шпигунів: Жозефа Карона, Франсуа Амареллі і Лету. Вони передавали важливі технічні дані, в тому числі воєнні, агентам КГБ, а згодом — працівникам служби зовнішньої розвідки Росії.

БУШ, ВИСТУПАЮЧИ В НЬО ДЖЕРЗІ АТАКУВАВ КЛІНТОНА І ПЕРО

Ріджвуд, Н. Дж. — Засоби масової інформації повідомляють, що президент Джордж Буш, кандидат на перевибори від Республіканської партії, виступаючи у виборчій кампанії в Нью Джерзі, атакував своїх опонентів, демократичного кандидата Білла Клінтона і незалежного Росса Перо, бо, як він вважає, обидва вони виступають проти Президента ЗСА і обидва мають менш-більш ті самі плани економічного перебудовування гроші платників податків, — кажуть політичні спостерігачі. Р. Перо, згідно з багатьма інформаціями, знає, що він не виграв президентських виборів, але він витратив вже 45 міль. власних грошей для того, щоб допомогти Клінтону виграти вибори і «покласти на лопатки» теперішнього президента Дж. Буша.

Послухати Президента у Нью Джерзі прийшло понад 20,000 осіб, чи ненайбільша публіка у його дотеперішній виборчій кампанії. У багатьох місцевостях Буша вітали республіканські активісти, прихильники теперішньої політики, серед них колишній губернатор цього штату Томас Г. Кейн та чимало інших визначних республіканців. Виступаючи у кількох місцевостях Нью Джерзі Дж. Буш порівнював план економічної політики Клінтона до політики колишнього президента-демократа Джиммі Картера і підкреслював, що ця політика призвела З'єднані Штати Америки на край пропасті у всіх відношеннях — економічному, оборонному, політичному, виховному, моральному, релігійному. «Вони хочуть повернути колишню згубну політику, яка цілковито зруйнувала основи лідерства Америки в світі, разом з

пониженням життєвого рівня населення ЗСА і тільки прихід до влади президента Рональда Регана врятував ситуацію. Почалося економічне, політичне й моральне відродження американського народу, перебудова системи оборони, відновлення престижу Америки в світі», — заявив Дж. Буш. Чи ми, американці, які любимо про патримоніальну стижу нашої батьківщини, разом із ростом економічного сектора, мали б сьогодні все це постати на випробування людей, які не мають, ані кваліфікації, ні досвіду у керуванні великою державою, яка, не зважаючи на всі потягнення, все ще залишається лідером всього світу і на політику якої орієнтуються три четвірки країн світу», — заявив Президент. Він критикував також Р. Перо за те, що він вносить закорут у спільноту своїми нереальними ідеями перебудови економіки, міряючи економіку великої держави вимірами свого бізнесу.

Представники Білого Дому намагалися пізніше дещо згладити критику Р. Перо президентом Бушем, але політичні коментатори, зокрема зближені до Республіканської партії, не погоджувалися з такою подвійною тактикою Буша і Білого Дому, бо так тактика і так не змінить ситуації і не прихилить Перо до табору Буша.

Успішні виступи Буша в Нью Джерзі заставили Б. Клінтона змінити свій план подорожі і він вже заповів свої виступи в цьому штеті, починаючи з наступного четверга, 29-го жовтня, щоб в такій спосіб, мати останнє слово і п'ять перед дванадцятьма, тобто безпосередньо перед самими виборами.

В АМЕРИЦІ

АГЕНТИ СЕКРЕТНОЇ СЛУЖБИ, завдання яких є також охорона Президента, високих державних службовців, а тепер в додатку кандидатів на президента, заарештували в Лас Вегас, Невада, осібка Едварда Керрола, який погрожував, що виконає атентат на кандидата Демократичної партії губернатора Аркенсе Білла Клінтона. Арешт був здійснений тоді, як Керрол, по телефону телефону на поліційну станцію, заявив, що під час виступу цієї неділі Клінтона в Неваді, він отримає від мене заслужену нагороду — кулю в голову». Керрол признався, що він не може погодитися з думкою, що Клінтон може виграти вибори і зайняти місце голови держави. 43-літній Керрол колишній морський піхотинець, учасник в етнічній війні проти якої активно виступав Клінтон, будучи ще студентом. Поліція вважає, що Керрол психічно хворий.

У ВАШІНГТОНІ ВІДКРИЛАСЬ сьома сесія переговорів між представниками Ізраїлю і арабами, зокрема палестинцями. Правда, переговори розпочалися в дуже несприятливій для такої справи атмосфері передвборної гарячки. Після переговорів ведуться сесіями. Делегати політились на грунті і одні ведуть розмови про конституційні права палестинців на окупованих Ізраїлем землях, а інші обговорюють конституційні права і адміністративну співучасть арабського населення на прилучених землях. Палестинську делегацію, як і минулого разу, очолює Ханан Ашраві.

ГАЗЕТА „НЬО ЙОРК ТАЙМС“ повідомила, що цілий ряд російських вчених, які у зв'язку із скороченням державного підприємств і їхнього фінансування, тимчасово втратили працю, почали масово „продавати“ свої таланти за кордонами Росії. Телекомунікаційна компанія АТТ прийняла за контрактом 27 вчених із Санкт Петербурга. Зарплата у згаданій компанії у річному відношенні „дуже скромна“, як пише „Нью Йорк Таймс“ — 100,000 дол. В ко суму входить заробітна платня, транспорт, закупі потрібних інструментів для праці. Ведуться переговори також із вченими з інших ділянок.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головою Канцелярії УНСозу інформуємо, що Фонд Відродження України — УНС вплинуло від членів УНС до четверга, 22-го жовтня, 13,677 чеків-дивіденд, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

353,348.90

Учителі англійської мови в Україні обмінюлися досвідом

Група учасників зустрічі — учителів англійської мови в Україні. Третя зліва — проф. З. Воронка.

Союзівка. — Тут, 19-го і 20-го вересня закінчили свої повні переїзди і нового досвіду літні тижні в Україні, зустрілись ті дві родини, які за ініціативою і допомогою Українського Народного Союзу та під

вправним керівництвом проф. Зірки Воронки навчалися на англійську мову. Була 64 осіб із 84, які проводили цілий день курсу навчання англійської мови, зібралася на два дні серед прегарної осінньої

погоди на Союзівці, щоб поділитися пережитим досвідом із викладачами мови у таких інших умовах у 26 містах і містечках України. Кожний і кожна із присут-

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА **СВОБОДА**
ukrainian media

FOUNDED 1993

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 U.N.A. (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, за 3 місяці — \$12.00
Для членів УНС \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00
Чеки i "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті i дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати з друку матеріали, які порушують моральні принципи. Незаповнені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це вказує за потреби. Друкується за адресованою конвертом з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Єдність Західної Європи на кращих основах

Після того, як 35 років тому засновано Європейську економічну співпільноту, (ЕЕС) членами якої стали 12 демократичних держав Англією, Францією, Італією і Німеччиною у провіді, народився там рух за перетворення Європи у федерацію щось на подібну З'єднаних Штатів Америки. Осінню минулого року підписано в одному голландському містечку договір, який формулював принципи такої європейської політичної і економічної єдності. Йшлося вже не тільки про скасування мит у торгівлі між членами Європейської економічної співпільноти і про скасування паспортних віз для вільної комунікації осіб, громадян членських країн ЕЕС, а про заведення спільної для всіх валют з одним центральним банком.

Фанатичні зверхники, «самостійної Європи» покищо стрималися від проповідання одного уряду для 12-ти країн ЕЕС і одного парламенту. Але ідея скасування окремих краєвих валют викликала глибокий фермент всередині цієї співпільноти. Колишній прем'єр Великобританії Маргарет Тачер натаврувала була проєкт спільної валюти, як „національної зради”. І наступник Джан Мейджор заявився тепер проти такого проєкту, але обмежився до ствердження, що справу вирішати всенародно референдум після дебат у краєвих парламентах. Дотепер тільки Ірландія, Люксембург і Греція погодилися на таку валютну реформу, Франція прихилилася туди також, але мінімальною більшістю і в супроводі заколоту в країні. Данія рішуче відкинула. Палкі дебати на цю тему перервала несподівана подія кілька тижнів тому: Німецький банк (Дойче банк) підніс на 10 пунктів відсоткову ставку для щадничних вplat, що спричинило „землетрус” на всіх європейських біржах. Канцлер Німеччини Гельмут Коль виправдував це рішення банку фінансовими труднощами, в які впала ще недавно найбагатша у світі Німеччина у зв'язку з коштами з'єднання Німеччини (більшню для тодішнього СРСР, щоб дістати згоду від Горбачова) і коштів переходу 16-мільйонної Східної Німеччини на систему вільного ринку. Але основи Європейської економічної співпільноти захиталися.

У минулому тижні відбулася у Бірмінгтоні в Англії надзвичайна конференція на вершині всіх членських країн Європейської економічної співпільноти. Англійський прем'єр Джан Мейджор, господар цієї конференції, перейняв ролі митрополита. Після довгих дебат рішуче відкинув до 1997 року проблему спільної валюти. Прийнято декларацію, в якій стверджено, що єдність Європи не може відбуватися коштом ідентичності членських народів ЕЕС. „Ми не є системою федерації і послідовно можемо тільки пропонувати щось на зразок федерації!” — обережно заявив Жак Дельор, генеральний секретар ЕЕС. „Но Йорк Таймс” присвятив цій конференції дописи у двох числах минулого тижня.

Ідея „єдності” Європи не пропадає. Але досвід із спробою уведення радикальних реформ, як спільна валюта і спільна європейська армія, доказав, що ця єдність не може ні трохи помешувати національній тожності, національній гордість народів, які належать до такої організації як Європейська економічна співпільнота. За всією вірогідністю почнеться тепер рух за більший натиск на спільність господарських інтересів, а не проявляювання амбіцій улюблюючись до правно-державної системи Америки. Канцлер Німеччини Гельмут Коль погодився був на драстичний крок Німецького банку, що це було в інтересі Німеччини. Прем'єр Великобританії Джан Мейджор тепер погодився на щось протилежне — на зменшення відсоткової ставки, бо так парадити йому англійській економіці. Єдність не може сплутувати свободу діяння по лінії інтересів рідного краю. Щоб вининити внутрішні конфлікти на тлі суперечних державних інтересів — може прийдеться створити якийсь апарат для компромісового узгодження рішень — покищо це обов'язок генерального секретаріату ЕЕС.

Цікава проблема — навіть такі „старі” народи, як англійці, французи, німці й італійці, не хочуть виритися своєї національної гордості ради економічних користей. Добрий приклад для українців.

У таких обставинах єдиний порятунком, — це замінити дисципліну політичної диктатури у виконуваних планів, бажанням у незалежних підприємств заробити гроші. Незаступні передумови для бажання заробити гроші — це приватна власність, мінімальне регулювання з боку держави і максимальна кількість підприємств, де підприємці, а не держава, встановлюють ціни і рішення, що і як продукувати. Верховний Рад, Урядові і адміністраторам підприємств того роду речі були чужі.

Уряд, в основному, займався не переходом до вільних ринків, а латанням дір і напівладними заходами для того, щоб чужинці не вивозили з України харчових продуктів. Коли на Заході кожний заробляє стільки грошей, скільки може, щоб тільки робив він це в етичний спосіб і не в позиції монополіста, тоді не тільки Уряд, але й український загаль застуджував (і ще застуджує) успішних підприємців як глитаїв. Уряд і Верховна Рада через довгий час відмовлялися виправити приватну власність і вважали незалежних підприємців штурмиками, які наживаються на чужій білі. Вони наклали на них податки, які єдині з найбільших перешкод у приватизації державних підприємств і організації нових фірм.

Та саме нещастя приносить користь. Катастрофальний спад продукції, гальмо пучою інфляції і шораз голосніші домагання зміни Уряду і розпущення Вер-

М. Мельник

З НАГОДИ ДВОХ РІЧНИЦЬ

ховної Ради причинилися до прийняття Верховною Радою закону про представників Президента, створення інститутів для роздержавлення підприємств і багатовісності активності Уряду в напрямі приватизації. І дісно, плян переходу до вільних ринків нещодавно підготований Урядом, виглядає цілком доконаним версією України наразі збирається серйозно до його виконання.

Друга річниця, це „Акт Проголошення Незалежності України”. Як оцінити той акт і політичні події, що відбувалися? Сьогодні багато людей лають і комуністів у Верховній Раді і Кравчука. Та, коли подумати про найближчі основні інтереси України чи навіть і створення дійсно незалежної України, тоді не можна не завважити наступного.

З огляду на величину населення і територію ролі України в політичних перетвореннях в Східноєвропейському Союзі була вирішальна. І Горбачов і Єльцин старалися втримати Україну в рамках федерації, а згодом уже й конфедерації. Та ідея самостійності виказалася сильнішою.

Цією ту оживили українські провідники при кінці Першої світової війни і її не тільки підтримали, але й скріпили перш за все такі формції, як ОУН та УПА.

Д-р Юліан Мовчан

ЧИ НАЗАД ДО „НАРОДНИХ ЗЦІЛИТЕЛІВ”

якому вона повинна б стояти. (Про це наші читачі напевно більше довідалися з дуже доброго репортажу д-ра Петра Моцюка — „IV Конгрес СФУЛТ у вільній Україні”, який недавно був поміщений у кількох числах „Свободи”).

Але є також маленьке (а може навіть велике) „але”. А саме: хоч чимало прикладів народної медицини, які наші предки застосовували сотні чи навіть тисячі років тому, можна застосовувати і тепер, проте, мабуть, це більше з їх етакі, які вже не тільки „застаріли”, але були б дуже шкідливими, якби їх і далі застосовували. Для прикладу наведемо тут бодай декілька з них, які поміщені в „Народному лікарі” або в його першому випуску (додатку).

Запалення мозку, гайморит (запалення Гайморових порожнини носа). Лікування: картопля немила, зварена в „кожушках”. Злити воду, потовкти картоплю і прикласти, старанно обкутавши. Можливо, колись так дійсно лікували ці недуги. Але не тепер. Бо оскі-

IV

Тільки політичні дилетанти можуть помешати їхню роллю. Адже неможливо є легковажний факт про те, що боротьба проти „буржуазних націоналістів” відгодувала центральну роллю протямом цілого існування імперії.

Ідея незалежної України заважала українцям досягти суверенітету і тим більше акту незалежності. При інших нагодах Верховна Рада в найбільш основних питаннях поставила інтереси нації понад інтерес КП СС СР, себто імперії. Український народ мав теж щастя, що головою Верховної Ради, а тоді й Президентом став Леонід Кравчук. Його можна критикувати за недостатність в економічній політиці, його можуть теж не перевербати, та його ролі в утвердженні незалежності України є центральна. Хто зна, чи без нього Україна сьогодні не була б членом осоруженої нам конфедерації.

Від самого початку він виставляв на цьому, що відношення між Україною і Росією — це не відношення між двома членами якого-небудь союзу, а між двома незалежними державами. В тому самому часі, незважаючи на раз на значні конфлікти, Кравчук зумів втримати потреби України добросусідьчості відносно Росії.

Мабуть, найбільш знаме-

нитим потягненням Кравчука була ініціатива відносно присяги на вірність Україні військових сил, стаціонарних в Україні. Замість торгуватися з Єльцином про дату усунення чужого війська з України, військові в масовий спосіб стали військом України і тоді вже не було мови про те, щоб росіяни могли вживати те війське як засіб політичного тиску. Таким чином Україна має сьогодні 4,080 танків, 5,050 легких танків, 4,000 гармат, 1,090 вантажних літаків і 330 вантажних вертолітів. Під оглядом національної свідомості це війське ще далеко від бажаного стану, та все таки воно дає певність України, що Росія з воєнним конфліктом чи навіть погрозою війни поспішає не буде.

Пекучою проблемою тепер є Чорноморська флотія. Свого часу Єльцин заявив, що флотія та була, є і буде російською. Та останню він погодився на розподіл флотії. Третью серпня Кравчук і Єльцин підписали угоду в Драгомирі, яка для багатьох людей виглядає дуже поганого, та яка в дійсності поганого не є. Єстаточню, росіяни погодилися на розподіл флотії. Угода передбачає теж переговори відносно базування. Можна припускати, що в тих переговорах Кравчук буде вважати пристрасть для російської частини флотії власністю України, буде вимагати від росіян оплати за вжиток пристані і в тому пункті росіянам не поступити.

(Закінчення на стор. 3)

штині подіріблену чорну реліквію, перемолоті її присипати ртуть”. Ні, панове, до проблем ран, що не готяться тепер є зовсім інший підхід. Бо коли рана не загострюється, то це може бути обумовленим однією з двох (але обома) причин — або така рана з інфекції, тобто, забруднена хворобливими мікробами і для знищення їх пацієнт повинен застосовувати відповідні антибіотики, або — навіть гірше — така рана злякнута, тобто, то може бути пестряк (рак) і тому аби не було запізно, така особа (пацієнт) повинна негайно звернутися за порадом до лікаря.

Такі і подібні приклади народного лікування у давніх часах можна знайти багато в газеті „Народний лікар”. Який же висновок?

Безумовно, це дуже добре і похвально, що видавці та редактори „Народного лікаря” вирішили ознайомити наших читачів з лікарською мудрістю наших далеких предків. Робити і далі це, дорогі друзі! Хочемо вам висловити лише одну дружню порадку, а саме: перед тим, як помішувати в пресі лікарські поради стародавніх зцілителів (а тому чий знахар, чаклун і чарівник і т. д.), дайте все те прочитати довідченному лікарю аби він

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про національний прапорок

Цього тижня, коли ми пишемо цей фейлетон, усі любительські бейзболісти приїждять до телевізійних апаратів, щоб, як кожного року, в осінній році, пережити на своїй столітній світові змагання з цим американським спортом. Тим разом змагання особливо цікаві тому, що вперше бере у них участь канадська дружина і там ідеється не лише про вигравання змагань, але це і про національні почуття та патріотизм.

Тож не диво, що маленькі інциденти саме з національним підтрунним набрав великого розголосу і майже поставив двох приятельних сусідів, а це ЗСА і Канаду, у політичний конфлікт.

Нас завжди дивувала великодушність настанови американців та навіть Уряду ЗСА до пошанування національного прапора. Там рідше ідеється про непошанування його, на яке може дозволити собі кожний громадянин американської держави та за це не може його покарати. Ось саме перед кількома днями знову суд в ЗСА виніс рішення, що спалення національного прапора не є провинною, за яку можна судово покарати. Але не лише такі драстичні випадки проходять безкарно. Скіля разів нам доводиться бачити американський національний прапор на різних зовсім не почесних місцях, до подертих задніх частин популярних синіх джинсів як хочемо. І ніхто тому не дивується та не обурюється, хоча може в іншому народі, це було б профанцією. Чи це вияв поваги демократії в ЗСА, чи чого іншого — не знаємо. Але в інших частих широкій демократії немає і ось цього тижня звичайний недогляд, через який почесна сторожа моральних піхотинців ЗСА вивисла канадський прапор у часі світових змагань у бейзболі перевернений горою вниз, викликав велику бурю обурення і дотримання канадських патріотів на тему американців. Негайно реакцію

Які довіри ми — українці цього світу не мали на такі зворушливі хвилювання? Чи не б'ється кожному серце, коли бачити їхню реліквію на торжественних зібраннях у вільній українській державі? Здається, ніхто її нас це не є готовий так пошанувати, як ми бачимо, як це роблять американці, які канадці. Можливо, це приїде час і на нашу вільну демократію. Але як цього іншого — не знаємо. Але в інших частих широкій демократії немає і ось цього тижня звичайний недогляд, через який почесна сторожа моральних піхотинців ЗСА вивисла канадський прапор у часі світових змагань у бейзболі перевернений горою вниз, викликав велику бурю обурення і дотримання канадських патріотів на тему американців. Негайно реакцію

О-КА

Всім АЛЬБІРСЬКИМ видавцям і друкарням заборонено друкувати Коран чи виготовляти з нього фотографії копії. В коміоніє міністерства у справах релігії Альбірс говориться, що таке рішення прийнято після виявлення в країні Корану зі спотвореним текстом. В коміоніє підкреслюється, що видання священної книги і виготовлення з неї копій є компетенцією міністерства у справах релігії. Воно також контролює дотримання правил доставки Корану з-за кордону.

Микола Бараболок

ДЕКІЛЬКА ЗАВВАГ ДО ПРОЄКТУ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Загальні засади особистості і громадської права

Найважливішими в Конституції є постанови про організацію державної влади. Ці постанови створюють те, що зовсім державною системою, а це не так легко відтак справляти, як доповняти. Тому ми зупинимось над ними більш детально. Принципи Конституції про особистість і громадські права не можуть надто різнитися від тих засад, які так чітко ще в 1789 з'ясовано у французькій Декларції про ці права, а в американській Конституції, та інших конституцій світу, останню у Гельсінкських договорах. В українській Конституції можна б їх більше увічнити фразами, але левде чи по суті можна їх багатовіснити. В моїх заввагах обмежуся до того, щоб указати, котрі постанови треба б увічнити семантично, а декілька навіть і до Проксту просто вилізувати, які злишні, самозрозумілі або такі, що викликають в інших постанов Проксту. Своє міркування від проблем, які викликали до найбільшого застерень у пресі, а саме — хто має бути творцем Конституції? „Народ України”, як каже Прокст, чи „українська Нація”?

Коли покласти на декілька рази в Прем'єр-бюро до французької Конституції 1946 року, яку включено у нині обов'язкову догослівську Конституцію 1958 року, є мова

про „французький народ”, як творця і прокламатора Конституції. Взявши до уваги ще іншу Конституцію, з якою ми на потеснення мали нагоду познайомитися — німецьку — то там теж мова про „німецький народ”, а не народ Німеччини”. Таке прийнято ще у Ваймарській Конституції 1918 р., постанови якої в матерії людських і громадських прав адоптовано у бонської Конституції 1949 року. В американській Конституції маємо оце: „Ми — народ”. Вимогу деяких кіл нашої громади, щоб у Проксті виразно сказати, що це „український народ”, а не всі жителі країни, встановлюють для себе й інших мешканців України цей основний для неї закон, був би до деякої міри виправданий, коли б не „але”. Коли скажімо французи чи німці, писали свої конституції, для них не існувало питання національних меншостей. Жили там тоді громадяни інших національностей, але не було їх маркіанто багато і питання „меншості” загально не існувало.

Нині в Україні більш чим четвертина населення — неукраїнці, а зокрема біля 12 мільйонів росіян, представників панівної дії в Україні національності. Коли б написати, що Конституцію творить „український народ”, а це гірше Нація, — то це було б різноманітне з виключенням всіх неукраїнців від голосування про прийняття цієї Конституції; а коли б і не відібрано таким чином голосу четвертині населення, то без сумніву наставити по червину населення України голосувати „проти”. Чи це сенс у нинішній політичній дійсності на Україні? Мачуся на увазі, що це викликає, приходить з тих міркувань звернути увагу на непотрібність постанови статті 2, уст. 3 Проксту, де написано: „Народ, який складають громадяни всіх національностей, є єдиним джерелом...” Нема потреби дефінівувати концепту „на-

род”... У моєму мисленні я можу собі уявити, що „народ” — це „нація”, тохтій іншакі може розуміти цей термін у змісті Проксту таким чином не роз'яснювано б до досить ніж дразливим проблем. Обставини вимагають не утруднювати процес утворення української державності.

Немає в моїх очах сенсу теж постанови (стаття 2-5) що „в імені народу України можуть виключно виступати Національні Збори України”, коли за статтею 175 „Президент України виступає в імені держави”. Перше постанови на мій погляд заява в Конституції, і можливість неперорозуміння. Не думаю, що вказано в Конституції робити різницю поміж поняттями „народ” і „держав”. Не місце у Конституції теж такими афоризмами як „Громадяни здійснюють свої права за принципом „дозволене все, що не заборонено” і „Державні органи... здійснюють свої повноваження за принципом” дозволене лише те, що визначено законом” (стаття 5, уст. 3-4). Не знаю теж чи у Конституції потрібна така запора, що не повернується авторитарія, як це: „Жодна ідеологія не повинна обмежувати свободу переконань, поглядів, думок і не може визнаватися офіційною державною ідеологією” (стаття 6-4). Не досить загального утвердження у Проксті принципів демократії? Не бачу рівно ж потреби об'являти Конституцію чимось таким самозрозумілим як те: „Конституції права і свободи особи не можуть бути ніким скасовані” (стаття 14-1). Така аксіома стосується усіх постанов Конституції, бо іншакі й не ім'я Конституції. Але потрібне таке самозрозуміле: „Кожний, хто перебуває на території України, має поважати і дотримуватися її Конституції і законів” (стаття 20). Хіба,

(Закінчення на стор. 3)

